

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2022-23

Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ, 22 ΜΑΪΟΥ 2023

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β005

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ: 90 λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε σε ΟΛΑ τα ερωτήματα στο τετράδιο απαντήσεων.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο απαντήσεων.**
4. **Να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας **το όνομά σας.**
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης.**
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**(ΜΟΝΑΔΕΣ 35)****Να μεταφράσετε τα πιο κάτω αποσπάσματα στα Ελληνικά.**

- I. Timor exercitum occupāvit ex *vocibus* Gallōrum, qui Germānos *incredibili* virtūte esse praedicābant. Alius aliā de causā discedere cupiēbat. Nonnulli puḍōre *adducti* remanēbant. Hi lacrimas tenēre non poterant; abditi in tabernaculis cum familiaribus periculum miserabantur.

(Λατινικά Λυκείου, XVII - ελαφρά διασκευή)

(Μονάδες 15)

- II. Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur et ipse de viā fessus ibi dormivisse. Tum Cacus boves quosdam in speluncam traxit aversos. Ubi Hercules gregem aspexit et partem abesse sensit, pergīt ad speluncam. Sed bovum *mutus* Herculem convertit. Tum Cacus Herculis clavā interficitur.

(Λατινικά Λυκείου, XVIII - ελαφρά διασκευή)

(Μονάδες 20)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**(ΜΟΝΑΔΕΣ 65)**

1. α) Δίνονται δύο ελληνικές λέξεις. Από το πρώτο κείμενο που δόθηκε για μετάφραση, να εντοπίσετε και να γράψετε μία (1) λατινική λέξη, με την οποία συνδέεται ετυμολογικά καθεμιά από αυτές.

	Ελληνική λέξη	Λατινική λέξη
i.	ταβέρνα	
ii.	μιζέρια	

(Μονάδες 2)

- β) Δίνονται δύο (2) τριάδες λέξεων από τα Αγγλικά, Γαλλικά και Ιταλικά. Να γράψετε το ουσιαστικό των Λατινικών, με το οποίο συνδέεται ετυμολογικά η κάθε τριάδα, στην ονομαστική ενικού.

	ΑΓΓΛΙΚΑ	ΓΑΛΛΙΚΑ	ΙΤΑΛΙΚΑ
i.	voice	voix	voce
ii.	bovine	boeuf	bue

(Μονάδες 2)

2. Από τα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση, να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α' (επισημαίνονται με πλάγια γραφή στα κείμενα) με τις πτώσεις της στήλης Β'. Στη στήλη Β' περισεύουν τρεις (3) επιλογές.

A'	B'
a. <i>vocibus</i>	1. ονομαστική ενικού
b. <i>incredibili</i>	2. γενική ενικού
c. <i>adducti</i>	3. δοτική ενικού
d. <i>boves</i>	4. αιτιατική ενικού
e. <i>partem</i>	5. αφαιρετική ενικού
f. <i>mugītus</i>	6. ονομαστική πληθυντικού
	7. γενική πληθυντικού
	8. αιτιατική πληθυντικού
	9. αφαιρετική πληθυντικού

(Μονάδες 3)

3. Να αναγνωρίσετε τον συντακτικό ρόλο των πιο κάτω όρων, οι οποίοι είναι υπογραμμισμένοι στα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση.

Germanos, pudōre, cum familiaribus, fluvium, refecisse, Cacus, gregem, bonum

(Μονάδες 8)

4. Να τρέψετε τους πιο κάτω ρηματικούς τύπους σύμφωνα με την οδηγία που ακολουθεί. Όπου χρειάζεται, να τηρηθεί το γένος σύμφωνα με το κείμενο.

- i. **occupavit**: στο γ' πρόσωπο ενικού οριστικής ενεστώτα και παρατατικού στην παθητική φωνή.
- ii. **cupiēbat**: στο γ' πρόσωπο πληθυντικού οριστικής παρακειμένου και υπερσυντέλικου στην ίδια φωνή.
- iii. **remanēbant**: στο β' πρόσωπο ενικού οριστικής ενεστώτα και μέλλοντα στην ίδια φωνή.
- iv. **miserabantur**: στο β' πρόσωπο πληθυντικού οριστικής παρακειμένου και στο α' πρόσωπο πληθυντικού οριστικής υπερσυντέλικου στην ίδια φωνή.
- v. **dormivisse**: στο α' πρόσωπο ενικού οριστικής υπερσυντέλικου και συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή.
- vi. **traxit**: στο απαρέμφατο ενεστώτα και στο απαρέμφατο παρακειμένου στην ίδια φωνή.

(Μονάδες 12)

5. Να μεταφέρετε τους κλιτούς τύπους των πιο κάτω προτάσεων στον αντίθετο αριθμό.

- i. Ea res magnam spem homini dedit.
- ii. Pastores cum servis vestigia quaedam boum viderant.

(Μονάδες 6)

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της λέξης που βρίσκεται στην παρένθεση. Στο τετράδιο απαντήσεων να γράψετε μόνο τους ζητούμενους τύπους.

- i. Romani ob _____ (studium, ενικ.) rei militaris freti viribus sunt.
- ii. Cassius speciem _____ (idem, eadem, idem) in somno videt et _____ (sollicitus, ονομ. ενικ., υπερθετικός βαθμός) est.
- iii. Pastor boves ex _____ (locus, ενικ.) amovit.
- iv. Sallustius tradit _____ (legatus, ενικ.) fessum _____ (cario, απαρέμφ. ενεστ.).

(Μονάδες 6)

7. Να εντοπίσετε και να διορθώσετε το γραμματικό/συντακτικό σφάλμα σε κάθε πρόταση που ακολουθεί. Στο τετράδιο απαντήσεων να γράψετε μόνο το σφάλμα και τη διόρθωσή του.

- i. Magna fuga fiunt.
- ii. Numerus maximus milites appropinquavit.

(Μονάδες 2)

8. Να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική και αντίστροφα.

- i. Bellum a populo Germano geretur.
- ii. Octavianus filiam de homine interrogavit.

(Μονάδες 4)

9. Να υποδείξετε πού πρέπει να τονιστούν οι λέξεις που ακολουθούν (από τα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση) και να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας.

- i. miserabantur (Κείμενο I)
- ii. fluvium (Κείμενο II)

(Μονάδες 2)

10. Αφού μελετήσετε το πρώτο προς μετάφραση κείμενο, που παρουσιάζει τη συμπεριφορά των Ρωμαίων προτού πολεμήσουν με τους Γερμανούς:

- α. να γράψετε έναν (1) χαρακτηρισμό για τους Ρωμαίους και**
- β. να ερμηνεύσετε τη συμπεριφορά τους.**

(Μονάδες 2)

11. Να μεταφράσετε το αδιάκτο κείμενο που ακολουθεί στα Ελληνικά.

Post bellum ultimum contra Germanos, principes civitatum Germaniae* cum equitatu ad Caesarem venerunt. Exercitus Romanus urbibus multis illorum occurrerat. Magnus timor animos Germanorum concussit, qui solliciti erant. Nam illi Romanos terram suam occupavisse arbitrabantur.

* Germania -ae = η Γερμανία

(Μονάδες 8)

12. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στα Λατινικά.

Οι έμποροι παρέδιδαν κρασί, όταν ξαφνικά ο έμπειρος αρχηγός τους σκοτώθηκε από τους εχθρούς. Τότε πολλοί διασκορπίστηκαν μπροστά από το στρατόπεδο.

(Μονάδες 8)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ
ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!